



Bankowa inicjatywa krajów BRICS

Sierpień 29, 2014



Mark Mobius
Executive Chairman
Templeton Emerging Markets Group

W lipcu, przywódcy Brazylii, Rosji, Indii, Chin i RPA, czyli pięciu zaliczanych do rynków wschodzących krajów zwanych łącznie grupą BRICS (od pierwszych liter ich angielskich nazw) spotkali się w brazylijskim mieście Fortaleza, gdzie ogłosili utworzenie Nowego Banku Rozwoju. Co ciekawe i znamienne, ta zapowiedź zbiegła się w czasie z 70. rocznicą podpisania porozumienia z Bretton Woods, które dało początek Międzynarodowemu Funduszu Walutowemu (MFW) oraz Bankowi Światowemu. Nowy bank krajów BRICS będzie alternatywą dla tych dwóch organizacji; początkowo, bank będzie dysponował kapitałem rzędu 50 mld USD na finansowanie projektów związanych z infrastrukturą i zrównoważonym rozwojem oraz środkami o wartości 100 mld USD w ramach rezerwy na wsparcie krajów członkowskich, które znajdują się w trudnej sytuacji finansowej. Według oficjalnego stanowiska, pierwsze pożyczki udzielane przez nowy bank mają zostać uruchomione w 2016 r.

Utworzenie Nowego Banku Rozwoju teoretycznie może okazać się całkiem korzystne dla gospodarki światowej, jednak na razie nie wiemy jak ta instytucja sprawdzi się w praktyce. Bank Światowy i MFW są w dużej mierze zdominowane przez USA i Europę, w związku z czym przedstawiciele rozwijającego się świata niejednokrotnie wyrażali swą frustrację wynikającą z braku odpowiedniej reprezentacji (a w konsekwencji także ograniczonego wpływu na wyniki głosowań). Pomimo początkowo mniejszych rozmiarów w porównaniu z MFW czy Bankiem Światowym, Nowy Bank Rozwoju może okazać się skuteczną formą takiej reprezentacji. W rzeczywistości, duże kraje na całym świecie niepokoi dominacja dolara amerykańskiego jako głównej waluty rezerw i największych transakcji handlowych w skali globalnej, która zapewnia Stanom Zjednoczonym strategicznie mocną pozycję, szczególnie w przypadku ewentualnych sankcji, które ostatnio nabierają dużego znaczenia w kontekście kryzysu rosyjsko-ukraińskiego.

Uważam, że jedną z pierwszych konsekwencji utworzenia nowego banku dla rynków wschodzących będzie dostęp do nowego źródła finansowania projektów infrastrukturalnych, o które wcześniej byłoby trudno. W miarę, jak bank będzie ewoluował w instytucję obsługującą rozliczenia handlowe w walutach innych niż USD, coraz więcej transakcji na rynkach wschodzących może być przeprowadzanych w innych walutach, co z kolei skłoni traderów i inwestorów do wprowadzenia korekt w swych modelach ryzyka walutowego.

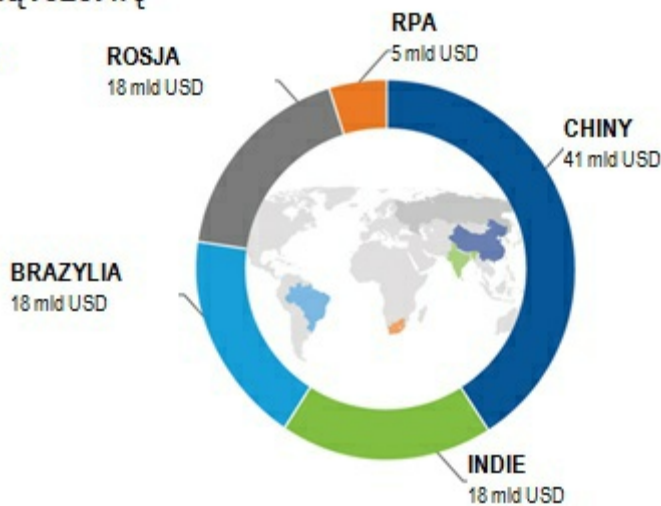
Jeżeli kraje BRICS są w stanie połączyć siły na rzecz realizacji wspólnego celu, ta grupa i jej nowy bank mogą stać się potężnymi graczami w zmieniającym się globalnym świecie finansowym. Pod wielkim znakiem zapytania stoi oczywiście ich realna zdolność do zjednoczenia.

Struktura kapitałowa banku podzielona będzie pomiędzy pięć krajów członkowskich, choć poszczególne gospodarki znacząco różnią się rozmiarami, a niektóre mogą być bardziej (lub mniej) wrażliwe od pozostałych. To ważne, ponieważ zamożniejsze kraje będą najprawdopodobniej odgrywały rolę dominującą, a decydujące znaczenie może mieć fakt, że Chiny dysponują największymi rezerwami walutowymi. Chiny wniosą także największy wkład w tworzoną przez bank rezerwę (41 mld USD). Usytuowanie głównej siedziby banku w Szanghaju nie jest zatem zaskoczeniem. Na tle całego globalnego systemu bankowego, rozmiary nowego banku nie są duże, ale będziemy uważnie obserwować jego dalszy rozwój.

Wkład poszczególnych członków grupy BRICS we wspólną rezerwę

6. szczyt państw BRICS

DEKLARACJA Z FORTALEZY



Źródło danych: traktat dotyczący utworzenia wspólnej rezerwy krajów BRICS, lipiec 2014 r.

Czy te tak różne gospodarki są w stanie wspólnie osiągnąć długofalowy sukces w tej dziedzinie? Na to pytanie nie znamy jeszcze odpowiedzi. Kraje należące do grupy BRICS mają różne gospodarki, różną historię i różne kultury. Ponieważ Chiny są najzamożniejszym spośród tych pięciu krajów, sądzę, że dominująca rola Chin może wzbudzać pewien niepokój. Chiny i Indie (skąd będzie pochodził pierwszy prezes Nowego Banku Rozwoju) będą początkowo wiodły prym w nowo utworzonej instytucji i potencjalnie mogą najwięcej skorzystać na jej sukcesie. W okresie późniejszym rosnąć może znaczenie Rosji i Brazylii; prezesem Rady Gubernatorów banku będzie Rosjanin, natomiast prezesem Rady Dyrektorów będzie przedstawiciel Brazylii. Z kolei, według deklaracji złożonej podczas 6. szczytu krajów BRICS, w RPA utworzone zostanie Regionalne Afrykańskie Centrum Nowego Banku Rozwoju. RPA ma najlepszą infrastrukturę wśród wszystkich krajów afrykańskich i może wprowadzić cały kontynent na nowy poziom wzrostu gospodarczego.

Aby to przedsięwzięcie zakończyło się powodzeniem, należy jeszcze odpowiedzieć na kilka pytań, na czele z wskazaniem waluty, która będzie odgrywała dominującą rolę oraz określeniem celów polityki kredytowej banku. Czas pokaże, czy ten pomysł przyniesie dobre czy złe rezultaty. Jeżeli te kraje osiągną wspólny sukces tworząc nowy bank, korzyści odczuć może wiele innych rynków wschodzących.

Przepływ większych ilości kapitału na rynki wschodzące, a w szczególności do krajów BRICS, może okazać się korzystny dla wszystkich gospodarek z całego świata, które prowadzą intensywną wymianę handlową z tymi krajami.

Komentarze, opinie i analizy dr. Mobiusa są przedstawione wyłącznie w celach informacyjnych i nie stanowią indywidualnych porad inwestycyjnych ani zachęty do zainwestowania w jakiejkolwiek papiery wartościowe czy stosowania jakiejkolwiek strategii inwestycyjnej. Biorąc pod uwagę zmienność warunków rynkowych i ekonomicznych, wszelkie komentarze, opinie i analizy są w pełni aktualne wyłącznie w dniu ich publikacji i mogą ulec zmianie bez odrębnego powiadomienia. Informacje zawarte w niniejszym dokumencie nie stanowią kompletnej analizy wszystkich istotnych faktów dotyczących jakiegokolwiek kraju, regionu, rynku, branży, inwestycji czy strategii inwestycyjnej.

Informacja natury prawnej

Z inwestowaniem na rynkach zagranicznych związane jest określone ryzyko, m.in. ryzyko wahań kursów walut i ryzyko niestabilnej sytuacji gospodarczej i politycznej. Inwestycje na rynkach wschodzących, do których należą także nowe rynki wschodzące, obarczone są większym ryzykiem wynikającym z powyższych czynników, oprócz typowych dla nich ryzyk związanych z względnie niewielkimi rozmiarami, mniejszą płynnością i brakiem odpowiednich ram prawnych, politycznych, biznesowych i społecznych dla rynków papierów wartościowych. Ponieważ wspomniane ramy prawne, polityczne, biznesowe i społeczne są zwykle jeszcze słabiej rozwinięte na nowych rynkach wschodzących, a występują także rozmaite inne czynniki, takie jak podwyższony potencjał skrajnych wahań kursów, braku płynności, barier ograniczających transakcje oraz mechanizmów kontroli giełd, ryzyka związane z rynkami wschodzącymi są nasilone w przypadku nowych rynków wschodzących. Kursy walut mogą podlegać znaczącym wahaniom w krótkim czasie, przez co mogą zaniżać stopy zwrotu z inwestycji.